De gemeenschap is de eerste catecheet

Op weg naar Pasen: ochtendwandeling in De Pinte-Zevergem.

Begeleiding van volwassenen die om het doopsel vragen

Peter VANDE VYVERE – *Een twintigtal volwassenen zal in ons bisdom op de eerste zondag van de veertig-dagentijd door de bisschop worden aangenomen om met Pasen te worden gedoopt. Intussen zijn ze in hun parochie al een hele tijd onderweg om het geloof en de kerk van binnenuit te leren kennen. Dat gebeurt in de schoot van een groepje gelovigen dat de weg van de catechumeen intens mee volgt. Enkele ervaringsberichten.*

"Op zoek naar leven en licht"

In de Parochie in De Pinte/Sint-Martens-Latem bereidt een groepje geloofsvrienden een Pakistaanse man op het doopsel voor.

Sanne Vermeeren, de pastoraal vrijgestelde voor de parochie, is net als verscheidene andere parochianen, als vrijwilliger geëngageerd in de lokale opvang van vluchtelingen in haar woonplaats Zevergem. Ze maakt er deel uit van het 'koken-eten-team'. Zo leerde ze de man uit Pakistan

De geloofsvrienden maken kennis bij een lekkere maaltijd in de pastorie van De Pinte. *© Parochie in De Pinte*

kennen, die "op zoek naar leven en licht" in België belandde. Op zijn tocht vanuit zijn geboorteland passeerde hij ook in Parijs. In de Sacré Coeur, de witte basiliek op de heuvel van Montmartre, werd hij diep geraakt door de schitterende Christus op de mozaïek in de abscis.

Door de ontmoeting met christenen in Zevergem en de Pinte, voelde hij zich steeds meer aangesproken door de figuur die hem toen in Parijs zo had getroffen. Hij is er almaar dieper van overtuigd dat het leven en het licht waarnaar hij op zoek was te maken heeft met Christus. Vandaaruit sprak hij in de zomer van 2016 het verlangen uit gedoopt te worden.

Na contact met het bisdom spraken Sanne en pastoor Piet Herregods enkele mensen uit de parochie aan met het verzoek of ze bereid waren de man op zijn weg naar zijn doopsel wat intenser te begeleiden. Bartel, Marleen, Philip en Tine zegden ja. Een groepje geloofsvrienden werd geboren.

"Mijn vrouw en ik zijn relatief nieuw in de geloofsgemeenschap in De Pinte," vertelt Bartel "en we zochten al een tijdje schuchter naar deelgenoten. Toen we de vraag van Sanne in onze mailbox vonden, hebben we die meteen ernstig overwogen en kort daarop 'ja' gezegd." De geloofsweg gaan met iemand wiens leven letterlijk uittocht en doortocht is, vormde een sterk appel: "Wat moet het voor onze catechumeen geweest zijn uit zijn geboorteland weg te trekken, de vele vragen en twijfels, de uitzichtloosheid bij momenten, steeds opnieuw de moed bijeenrapend, je weg te gaan naar het geluk?"

Intussen is het groepje geloofsvrienden al een hele tijd onderweg. "We sturen hen in de aanloop naar een activiteit een mailtje om te vragen wie kan begeleiden," zegt Sanne. "En er is altijd wel minstens iemand die samen met hem deelneemt. Op de geloofstocht, de film van de Geloofsgesprekken, de ochtendwandeling, de kerstherberg, het medewerkersfeest, het gelegenheidskoor… hij was er bij. Ook de initiatieven van de intergenerationele catechese probeert hij te volgen."

> *"Mooi om te zien hoe hij dan omringd is. Ook de andere gelovigen kennen hem intussen en spreken hem aan."*

De Zevergemse catechumeen is trouw op post in de vieringen waar soms ook alle geloofsvrienden zijn. "Mooi om te zien hoe hij dan omringd is. Ook de andere gelovigen kennen hem intussen en spreken hem aan. Zeker sinds de opname-ritus in de parochiekerk eind november voelen we dat zijn vraag naar het doopsel niet enkel iets met hem en met ons – als geloofsvrienden – doet, maar eigenlijk de hele gemeenschap raakt en betrekt."

“Onvermoede vruchten voor een geloofsgemeenschap”

© Parochie Hamme/Waasmunster

Azam met pastoor Dick en haar peter en meter bij het begin van de ritus van de opname in het catechumenaat, achteraan de kerk.

In de Parochie in Hamme/Waasmunster bereidt de uit Iran afkomstige Azam zich op het doopsel voor tezamen met een groepje gedreven parochianen.

Op een dag, midden vorig jaar, na de viering in Waasmunster, spraken de 32-jarige Azam en haar vriend Stefan pastoor Dick Den Blauwen aan. Zij werkt als verpleegkundige in AZ Nikolaas, is afkomstig uit Iran en woont met haar partner in Waasmunster. Of zij niet gedoopt zou kunnen worden… Door haar relatie met Stefan, door het doopsel van haar zus en door contacten met andere gelovigen, was Azam geboeid geraakt door het christelijk geloof.

De pastoor verlangde al langer in zijn nieuwe parochie iets te doen met het WeG-project, een Duitse methode voor volwassenencatechese. De bundel *Kom en zie* van het project is bedoeld om mensen met weinig of geen kerkbetrokkenheid en geloofskennis te initiëren in de relatie met God. Een prima insteek voor catechumenen dus.

De pastoor sprak vrijwilligers uit de verschillende ‘oude’ parochies aan en verzamelde een groepje van vijf – ook jongere – geëngageerde christenen. Intussen hebben ze al vijf van de zeven modules van *Kom en zie* (en evenveel bijeenkomsten) doorlopen, tezamen met Azam. “Het werkt prima,” zegt pastoor Dick. “We staan stil bij de grote thema’s van het geloof – God en mens, vriendschap met Jezus, verzoening, de Geest, het leven als gedoopte – maar dat gebeurt heel levensnabij, verhalend, met veel aandacht voor de Schrift en met de nodige tijd om zowel persoonlijk als in groep te bidden.” Leren bidden, de Schrift lezen als Gods Woord voor ons, geloof en leven met elkaar delen, het doet alle deelnemers veel deugd. “Mij in de eerste plaats”, lacht pastoor Dick.

“Wie al wat meer vertrouwd is met geloof en gebed, trekt de ander mee. En je leert van de onbevangenheid van wie met een frisse blik het evangelie leest. Azam helpt ons de vanzelfsprekendheid van ons geloof doorbreken en zelf is ze ongelooflijk dankbaar en gemotiveerd.”

De sfeer in het groepje is prima: iedereen is vrij te spreken of te zwijgen. Gaandeweg groeide het vertrouwen. “Dat geeft diepte aan het geloofsgesprek, soms delen we ook persoonlijke en gevoelige dingen met elkaar.” Eén van de jongere deelnemers die ook lid is van de parochieploeg, stelde voor om een variant van dit soort geloofsgesprekken ook met de parochieploeg uit te proberen. Dat is intussen twee keer gebeurd, tot ieders voldoening.

De opnameritus van Azam in het begin van de advent gebeurde in de parochiekerk in Hamme en werd ervaren als een belangrijke stapsteen in het traject. “Niet alleen voor Azam en voor onze bezinningsgroep”, beklemtoont de pastoor. “Vele parochianen toonden zich na afloop enthousiast, blij verwonderd dat volwassen mensen vandaag bewust kiezen om christen en katholiek te worden.”

“Ik kan echt beamen dat de opname van een doopleerling onvermoede vruchten draagt voor een geloofsgemeenschap”, besluit pastoor Dick.

Gastgezin laat proeven van gelovig leven

© Diederik Van Rentergem
Opname ritus van Ilona Israël in Sint-Pieters-Buiten.

In de te vormen nieuwe Parochie Gent-Zuid worden met Pasen elf volwassenen gedoopt. Het gezin van Diederik en Ellen Van Rentergem-Noë helpt de 22-jarige catechumene Ilona Israël thuiskomen in de geloofsgemeenschap van Sint-Pieters-Buiten.

Ilona's ouders kozen ervoor hun dochter niet bij de geboorte te laten dopen, maar haar zelf later de bewuste keuze te gunnen. Ze doorliep haar schoolparcours in het katholieke net – tot en met de lerarenopleiding lager onderwijs. Met het afstuderen in zicht, drong de keuze zich op: als ze als lerares ook een mandaat voor het vak godsdienst wou, was het doopsel nodig. Omdat christen worden haar ook van binnenuit boeide, vroeg ze een goed jaar geleden het catechumenaat aan. Intussen is ze afgestudeerd en al werkt ze momenteel niet in het onderwijs, ze vervolgt met ijver en enthousiasme haar voorbereiding op het doopsel.
In Gent wonen de volwassen doopleerlingen – tezamen met anderen – de maandelijkse 'Zondagse Ontmoeting' in het Sint-Baafshuis bij. Dat is een catechese voor volwassenen met aansluitend de eucharistie. De catechumenen worden ook uitgenodigd om in de advent en de veertigdagentijd de digitale gebedsretraite te volgen met wekelijkse gespreksontmoetingen. Daarnaast wordt gezocht naar een aan ieder aangepast persoonlijk parcours. Zo ontmoet Ilona geregeld een geestelijke begeleidster en kreeg ze het gezin van Diederik en Ellen toegewezen als 'gastgezin'. Het paar is sterk geëngageerd in de parochie en helpt Ilona wat vertrouwd te worden met de gemeenschap.

"Dat is heus geen grote moeite", zegt Diederik. "Als er een catechese op zondag of een lezing plaatsvindt op de parochie geef ik Ilona een seintje. Bij wijze van aanbod, niet om druk te leggen." Als Ilona ergens op de parochie voor het eerst komt, helpen Diederik en Ellen met het leggen van contacten. En ook voor een inhoudelijke impuls kan ze af en toe op het koppel rekenen: "Vorig jaar maakte ze nog niet als dopelinge, maar als geloofsleerlinge de Paaswake mee. Ik bezorgde haar op voorhand wat info zodat ze een en ander tijdens de viering beter kon duiden", zegt Diederik.
Hij geeft toe dat ze er als gezin ook deugd aan beleven van dichterbij de weg van Ilona te volgen. "De opnameritus in de advent raakte ons. Je gaat ook zelf dieper beseffen wat het betekent als gedoopte te leven."

Ilona zelf is dankbaar dat ze op Ellen en Diederik kan terugvallen. "Het is fijn te voelen dat mensen écht geïnteresseerd zijn in de weg die je gaat", zegt ze. "En een ongelooflijk voordeel dat er altijd die vertrouwde gezichten zijn als ik naar de parochie ga."
Het klikt goed tussen de catechumene en het gezin, Ilona is dan ook al verscheidene keren gaan babysitten. "Handig voor hen en leuk voor mij", lacht ze, "maar er is meer: door hen ook thuis te ontmoeten, zie ik nog beter hoe ze heel concreet hun leven als gelovig gezin vormgeven: een kruisje met wijwater, een verhaal uit de Bijbel voor de kinderen slapengaan en ze hebben ook een stemmige gebedsruimte in huis. Het zijn kleine dingen die me toch aan het denken zetten en inspireren."